

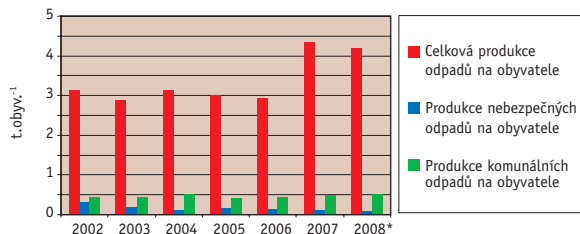

Odpady

PRODUKCE ODPADŮ

HL. m. Praha je charakteristické především vysokou hustotou zalidnění na rozlohu kraje. Z toho vyplývá i velké množství odpadů (především komunálních odpadů z domácností), které jsou vyprodukovány a následně odstraněny. Z hlediska produkce odpadů dosáhlo HL. m. Praha v roce 2008 nejvyšších hodnot ze všech krajů. K odstranění většiny komunálních odpadů slouží především spalovna komunálního odpadu v Malešicích a skládka ostatních odpadů v Ďáblicích.

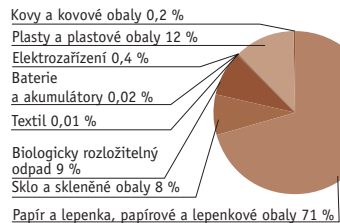
Produktce odpadů na obyvatele v HL. m. Praha [t.obyv.⁻¹], 2002–2008
Zdroj: CENIA

NAKLÁDÁNÍ S ODPADY

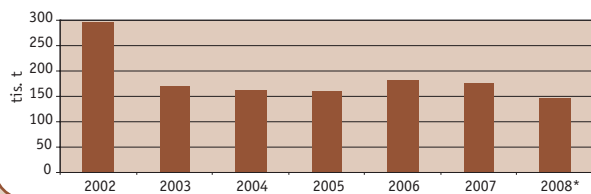
S ohledem na plnění cílů Plánu odpadového hospodářství kraje vzniká tlak na snížení množství odpadů odstraněných skládkováním, a proto vzrůstá i potřeba materiálového a energetického využití odpadů. S tím souvisí zefektivňování sběru materiálově využitelných složek z komunálních odpadů. Statisticky nejvýznamnějším je v HL. m. Praha sběr papíru a lepenky.

Struktura materiálově využitelných složek z komunálních odpadů v HL. m. Praha* [%], 2008, Zdroj: CENIA

	kat. číslo
Papír a lepenka	20 01 01
a papírové a lepenkové obaly	15 01 01
Sklo	20 01 02
a skleněné obaly	15 01 07
Textil	20 01 10
	20 01 11
a textilní obaly	15 01 09
Plasty	20 01 39
a plastové obaly	15 01 02
Kovy	20 01 40
a kovové obaly	15 01 04
Biologicky rozložitelný odpad	20 02 01
	20 01 08
Baterie a akumulátory	20 01 33
	20 01 34
Elektrozařízení	20 01 35
	20 01 36

Množství komunálních odpadů odstraněných skládkováním v HL. m. Praha [tis. t], 2002–2008, Zdroj: CENIA

* předběžné údaje

AKTIVITY KRAJE V OBLASTI ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

Vybrané aktivity Odboru ochrany prostředí Magistrátu hl. m. Prahy (OOP MHMP) v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) v roce 2008

- **Naučné stezky** – kompletní rekonstrukce **NS Povodím Botiče**, včetně její internetové podoby – <http://www.prazskestezky.cz>, vznikla nová **NS Vínoforský park – Satalická bažantnice**, ve spolupráci s Domem dětí a mládeže probíhá pravidelná kontrola stavu tabulí i tras naučných stezek.
- Pokračovalo **publikování informací o pražských přírodních vodních zdrojích – studánkách** – <http://envis.praha-mesto.cz/studanky>.
- Pokračovala **instalace informačních tabulí** o pražských rybnících a vodních tocích, jejich historii a současnosti, přírodních a kulturních hodnotách nejbližšího okolí – instalace u 11 rybníků.
- Ve spolupráci s organizací Lesy hl. m. Prahy byla zorganizována akce pro děti – **sázení vrbiček podél Rokytky na Čihadle**.
- Pokračovala **příprava a instalace nových informačních tabulí do zvláště chráněných území** současně se zveřejněním informací na internetových stránkách města.
- Probíhala **příprava dalších 5 dílů sady informačních materiálů o lesích a lesoparcích v Praze**.
- Probíhaly **odborné exkurze do maloplošných ZCHÚ** (volně přístupné, pod vedením odborného průvodce), pastva ovcí a koz ve zvláště chráněných územích HL. m. Prahy – akce podporující povědomí o významu biologické rozmanitosti krajiny a způsobech její ochrany, probíhá již devátým rokem.
- **Multimediální projekt Ochrana přírody a krajiny v HL. m. Prahy** byl umístěn a distribuován na DVD Praha životní prostředí 7 (vyd. 5/2008, náklad 1 000 ks).
- Oddělení OPK OOP MHMP zorganizovalo **odborný seminář věnovaný problematice pražské přírody** – součást dlouhodobého cyklu přednášek určených profesionálním pracovníkům ochrany přírody městských částí hl. m. Prahy, strážím ochrany přírody a dalším zájemcům.
- **Ekologicko-výchovná akce pro žáky 1. tříd pražských ZŠ** – poskytnutí informačních a propagačních materiálů týkajících se problematiky odpadového hospodářství a čistoty města, akce probíhá již pátým školním rokem, zapojilo se 226 ZŠ s počtem cca 9 067 prvňáčků.
- Proběhla série přednášek pro učitele pražských základních a mateřských škol na téma „**Problematika vzniku odpadů a jejich třídění**“ – účast 69 učitelů z 57 základních škol a 63 učitelů z 57 mateřských škol.
- **Informační kampaň pro veřejnost v rámci oslav Dne Země** na téma ochrany životního prostředí – proběhla již pátým rokem v rámci oslav „Dne Země“, byla realizována na území 18 městských částí v termínu 16. 4.–16. 5. 2008.
- Akce ke Dni životního prostředí pod názvem **Praha za životní prostředí** (Obora Hvězda, 5. 6. 2008).
- Sběrové ekologické soutěže na pražských MŠ, ZŠ a speciálních školách – 14. ročník soutěže pod názvem „**Velká cena Nestlé a Českých sběrných surovin**“, ve školním roce 2007/2008 se do akce zapojilo 100 soutěžících škol.
- Příprava, vydání a distribuce **Ročenky Praha životní prostředí 2007 / Prague Environment 2007** (česko-anglické vydání, náklad 1 500 ks).
- **Provoz internetových serverů pro veřejnost: ENVIS** – Informační servis o životním prostředí v Praze – <http://envis.praha-mesto.cz> s dílčími aplikacemi Po Praze podél potoků (<http://envis.praha-mesto.cz/podelpotoku>) a Pražské studánky (<http://envis.praha-mesto.cz/studanky>), **Atlas životního prostředí v Praze** – <http://www.premis.cz/atlaszp> a **PREMIS** – Pražský ekologický a monitorovací informační systém – <http://www.premis.cz>.

Další informace

<http://praha-mesto.cz>

Porovnání stavu životního prostředí v HL. m. Praha s ostatními kraji podává srovnávací zpráva „Stav životního prostředí v jednotlivých krajích ČR – Porovnání krajů, 2008“ – <http://www.cenia.cz>, <http://www.mzp.cz>.

STAV ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V JEDNOTLIVÝCH KRAJÍCH ČR V ROCE 2008

Zpracovala: CENIA, česká informační agentura životního prostředí

© 2009, Ministerstvo životního prostředí

Spolupráce: Magistrát HL. m. Prahy, Český hydrometeorologický ústav, Státní zdravotní ústav

Grafický design a sazba: Daniela Řeháková

Tisk: GZH, s.r.o.

Kontakt:

CENIA, česká informační agentura životního prostředí

Litevská 8, 100 05 Praha 10

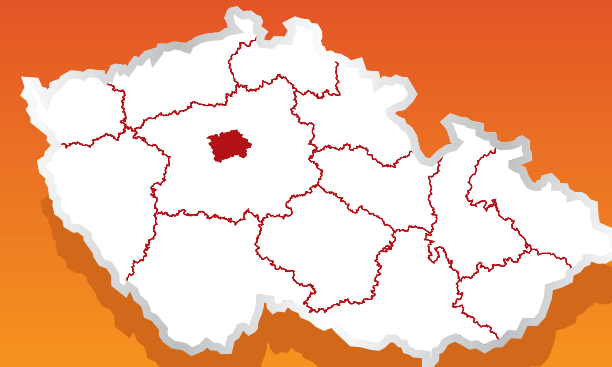
www.cenia.cz, info@cenia.cz, tel.: +420 267 225 340

Vytisknuto na papíře vyrobeném bez použití chloru.

2008

Stav životního prostředí v jednotlivých krajích České republiky

Hlavní město Praha

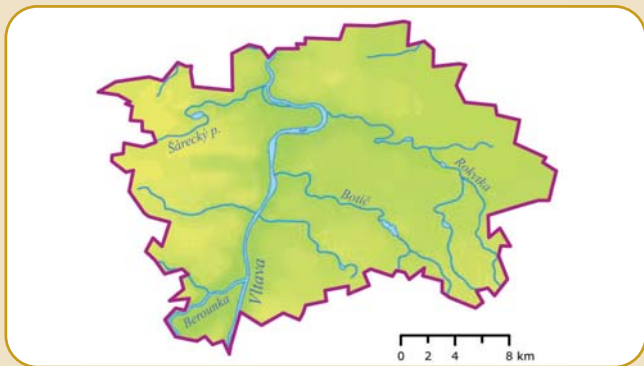

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Obecná charakteristika

Prahu lze považovat z geografického hlediska za střed Evropy. Vzdušnou čarou je vzdálena přibližně stejně od tří moří: Baltického 365 km, Severního 495 km a Jaderského 490 km. Území Prahy se nachází ve střední části České vysočiny a charakteristickým tvarem reliéfu Prahy jsou rozsáhlé plošiny, do kterých se zařezává údolí Vltavy s jejími přítoky. Větší členitost reliéfu i nadmořskou výšku má západní část Prahy, severovýchod směrem do Polabí má rovinnatý charakter. Nejvýše položeným místem Prahy je zarovnaný povrch jihozápadně od Zličína (399 m n. m.), nejnižší naopak leží hladina Vltavy na severním okraji Prahy (177 m n. m.). V údolí Vltavy je dobře vyvinutý terasový systém (např. terasa Karlova náměstí), který byl vytvořen během ledových dob v pleistocénu. Klimaticky celé území Prahy náleží do teplé oblasti, klima je však poměrně významně diferencováno v souvislosti s nadmořskou výškou a vlivem tzv. městského teplotního ostrova. Nejteplejší je centrum Prahy (Klementinum, 9,8 °C v ročním průměru za roky 1961–1990), naopak nejchladnější je západní okraj Prahy (Ruzyně, 7,8 °C). Roční úhrny srážek (cca 600 mm) jsou z celorepublikového pohledu podprůměrné.

Praha je hlavním městem České republiky. Z toho vyplývá i její úloha centra politiky, mezinárodních vztahů, vzdělávání, kultury a ekonomiky. Kromě všech hlavních orgánů státní správy zde sídlí většina finančních institucí a řada významných domácích i zahraničních firem. To vše má podstatný vliv na ekonomiku Prahy, jejíž ekonomický výkon vytváří stabilně téměř čtvrtinu celostátního hrubého domácího produktu (HDP). Charakteristickým rysem pražské ekonomiky je silný sektor služeb a nižší podíl výrobních odvětví. Z hlediska společenského života má Praha významné postavení také ve školství, zdravotnictví a kultuře. Praha je nejvýznamnější městskou památkovou rezervací v ČR, od roku 1992 je historické jádro Prahy zapsáno do seznamu světového a kulturního dědictví UNESCO.

• Základní socioekonomická charakteristika HL. m. Prahy, 2008 Zdroj: ČSÚ

Ukazatel	Údaj za kraj	Podíl na ČR (%) / průměr ČR
Rozloha (km ²)	496	0,6 / -
Počet obyvatel	1 233 211	11,8 / -
Hustota zalidnění (obyv.km ²)	2 486,3	- / 132,7
Podíl městského obyvatelstva (%)	100	- / 73,8
Míra registrované nezaměstnanosti (%)	2,1	- / 5,4
Tvorba HDP na obyvatele (běžné ceny, Kč)	762 352	- / 353 701
Tvorba HPH podle sektorů (%)*		
- Primární (zemědělství a těžba)	0,3	- / 4,1
- Sekundární (zprac. průmysl, staveb. a energetika)	18,2	- / 36,1
- Terciární (služby, doprava a správa)	81,5	- / 59,8

* Hrubá přidaná hodnota (HPH) představuje nově vytvořenou hodnotu, kterou získávají institucionální jednotky z používání svých výrobních kapacit. Je stanovena jako rozdíl mezi celkovou produkcí a meziprofitěbou.

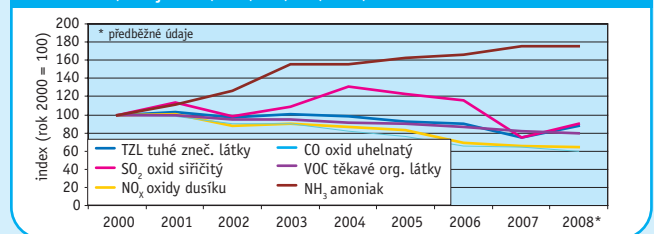

Ovzduší

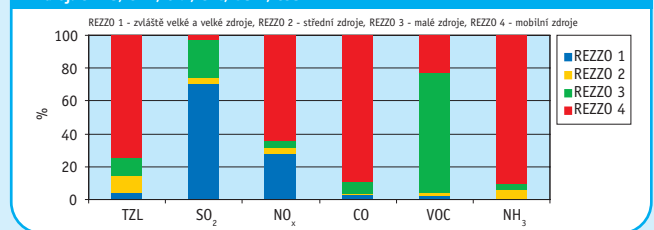
EMISNÍ SITUACE

Vývoj emisí hlavních znečišťujících látek je od roku 2000 klesající. Výjimku tvoří emise NH₃, které naopak vykazují rostoucí trend. K přerušení klesajícího trendu došlo, dle předběžných dat, i v roce 2008 u SO₂ a TZL. Největším emitentem znečišťujících látek v kategorii stacionárních zdrojů na území Prahy v celkovém součtu je závod na výrobu cementu v Radotíně. Dalšími velkými emitenty jsou teplárna Malešice, zařízení na energetické využití odpadů v Malešicích a pro tuhé znečišťující látky lomy Zbraslav a Řeponyje. Relativně významným emitentem organických látek je pneumatikárna Mitas Zahradní Město. V Praze však emisní produkci stacionárních zdrojů v současné době značně převyšují emise z dopravy. Významnou měrou se na emisích podílí tranzitní nákladní doprava. Pokud jde o celkové emise u látek, pro které jsou stanoveny krajské emisní stropy, má Praha v současné době, podle emisní bilance pro rok 2008, velkou rezervu u SO₂ a NO_x. Mírně nad emisním stropem se pohybují emise VOC. U NH₃ je strop překročen o zhruba 100 %, jedná se však o zcela bezvýznamné množství v porovnání s ostatními kraji a národním emisním stropem.

• Vývoj emisí základních znečišťujících látek v HL. m. Praha [index, rok 2000 = 100], 2000–2008, Zdroj: ČHMÚ, ČIŽP, ORP, CDV, VÚZT, ČSÚ

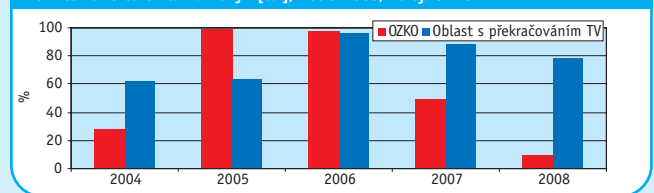
• Struktura zdrojů emisí v HL. m. Praha [%], 2008 Zdroj: ČHMÚ, ČIŽP, ORP, CDV, VÚZT, ČSÚ

KVALITA OVZDUŠÍ

V roce 2008 došlo na území HL. m. Prahy k překročení imisního limitu pro roční průměr NO₂ a pro denní průměr pro suspendované částice PM₁₀. Následně byly ustanoveny oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší na 9,9 % území HL. m. Prahy. Na území HL. m. Prahy došlo i k překročení cílového imisního limitu pro benzo(a)pyren a arsen. Oblast s překračováním cílových imisních limitů následně zaujímal 78,5 % území HL. m. Prahy. Imisní situace je silně ovlivňována rozptylovými podmínkami. V roce 2007 i 2008 byly tyto podmínky příznivé a lze tak konstatovat zlepšení situace týkající se kvality ovzduší. Největším problémem na území HL. m. Prahy bylo v roce 2008 znečištění ovzduší benzo(a)pyrenem.

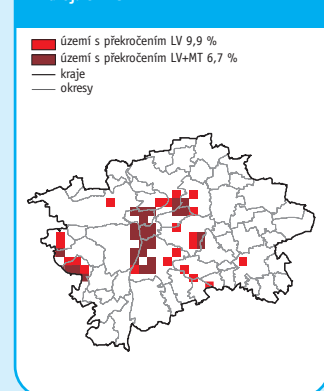
• Podíl oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší a oblastí s překračováním cílových imisních limitů na rozloze HL. m. Prahy* [%], 2004–2008, Zdroj: ČHMÚ

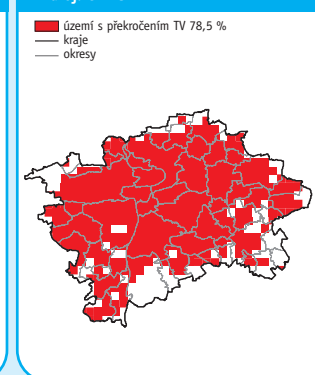
Ovzduší

Zdraví

• Mapa oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší na území HL. m. Prahy, 2008 Zdroj: ČHMÚ

• Mapa oblastí s překračováním cílových imisních limitů na území HL. m. Prahy bez zahrnutí přízemního ozonu, 2008 Zdroj: ČHMÚ

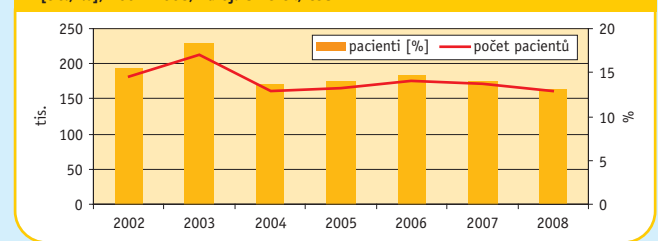

- LV – imisní limit (z angl. Limit Value), TV – cílový imisní limit (z angl. Target Value), MT – mez tolerance
- OZKO – oblast se zhoršenou kvalitou ovzduší; oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší se rozumí území v rámci územního celku (zóny nebo aglomerace), kde je překročena hodnota imisního limitu pro ochranu lidského zdraví u jedné nebo více znečišťujících látek (oxid siřičitý, suspendované částice PM₁₀, oxid dusičitý, olovo, oxid uhelnatý a benzen).
- Oblastí s překračováním cílových imisních limitů se rozumí území v rámci územního celku (zóny nebo aglomerace), kde je překročena hodnota cílového imisního limitu pro ochranu lidského zdraví u jedné nebo více znečišťujících látek (kadmium, arsen, nikl a benzo(a)pyren). Cílový imisní limit je stanoven i pro přízemní ozon, který se z důvodu jeho překračování na většině území ČR nezahrnuje do vyhodnocení pomocí mapy.

ALERGICKÁ ONEMOCNĚNÍ

Mezi zdravotně nejvýznamnější znečišťující látky v ovzduší patří suspendované částice a oxid dusičitý v lokalitách významně zatížených dopravou. V určitých lokalitách (zatížených dopravou, průmyslem nebo vytápěním domácností) jsou problémem i PAU (polycyklické aromatické uhlovodíky). Každoročně je nadlimitním koncentracím těchto látek vystavena určitá část populace v závislosti na aktuální kvalitě ovzduší. Znečištění vnějšího i vnitřního ovzduší se spojovává, jako jeden z mnoha faktorů (výživa, životní styl, imunita apod.), s nárůstem alergií. Z hodnot zjištěných ročních průměrů vyplývá, že zvláště v pražské aglomeraci lze u obyvatel očekávat zvýšený výskyt astmatických obtíží a alergií, a to u dětí i dospělých. Počet alergických onemocnění obecně stále narůstá, stav na území HL. m. Prahy lze v posledních 5 letech označit za stagnující. Mírný pokles počtu léčených pacientů v roce 2008 může být všeobecně způsoben zavedením poplatků ve zdravotnictví. Počet pacientů léčených v alergologických ordinacích v roce 2008 na území kraje byl 161 211, tj. 13 % všech obyvatel kraje (celkově je v ČR 8 % pacientů s alergickým onemocněním). Oddělit přímý vliv znečištěného ovzduší od ostatních spolupůsobících faktorů a kvantifikovat jej je však značně obtížné.

• Počet a podíl pacientů léčených v alergologických ordinacích HL. m. Prahy [tis., %], 2002–2008, Zdroj: ÚZIS ČR, ČSÚ

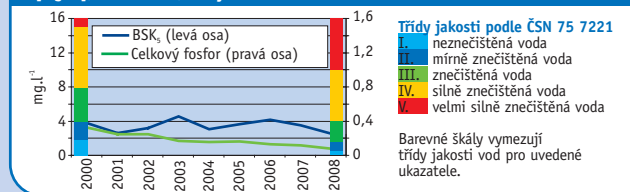
Voda

JAKOST VODNÍCH TOKŮ

Na Vltavě a Berounce byly na území Prahy hodnoceny dva profily: Vltava-Podolí a Berounka-Lahovice.

- Obecně, fyzikální a chemické ukazatele nepřekročily v profilu Vltava-Podolí II. třídu, ale nebyly zde sledovány AOX, které na profilu Berounka-Lahovice dosáhly IV. třídy. Na Berounce byl III. třídou klasifikován i celkový fosfor, celkový organický uhlík a BSK₅.
- Specifické organické látky nepřesáhly ani na jednom profilu limit I. třídy. V profilu Vltava-Podolí byla měřena pouze suma PAU.
- Kovy a metaloidy byly stanoveny v rozsahu koncentrací odpovídajících I. a II. třídě.
- Ve skupině mikrobiologické a biologické ukazatele dosáhly hodnoty chlorofylu na obou profilech IV. třídy a termotolerantní koliformní bakterie I. třídy. Enterokoky byly sledovány pouze na profilu Berounka-Lahovice a spadaly do II. třídy.

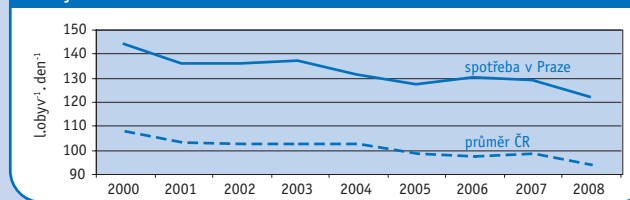
Vývoj jakosti vodního toku Vltava v profilu Podolí v ukazatelích BSK₅ a veškerý fosfor [mg.l⁻¹], 2000–2008, Zdroj: ČHMÚ

VODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ

Celkový objem vyrobené pitné vody pokračoval v dlouhodobém poklesu meziročním snížením o 2,61 ml. m³ na hodnotu 125,44 ml. m³. Meziročně se počet obyvatel zásobovaných pitnou vodou z vodovodu významně zvýšil o 31 900. Toto zvýšení vyplývá z nárůstu potřeby vody pro nově a modernizované objekty občanské vybavenosti ve vnitřním městě a z nárůstu potřeby vody pro nové obytné objekty zejména v okrajových částech hlavního města Prahy. Spotřeba pitné vody na obyvatele zůstala, i přes její snížení, nejvyšší v ČR. Připojení obyvatel na vodovod i kanalizaci je téměř stoprocentní. Ztráty pitné vody ve vodovodní síti zůstaly vyšší než průměr ČR, který v roce 2008 činil 19,4 %.

Spotřeba pitné vody na obyvatele v HL. m. Praha [l na oby. za den], 2000–2008 Zdroj: ČÚZ

Podíl ztrát z vody vyrobené pro veřejnou potřebu v HL. m. Praha [%], 2000–2008 Zdroj: ČÚZ

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
34,6	32,1	32,1	28,7	26,6	25,8	23,8	20,7	21,9

V domech připojených na kanalizaci s koncovou čistírnou odpadních vod (ČOV) v roce 2008 žilo 99,1 % z celkového počtu obyvatel kraje. Čistěno bylo 100 % odkanalizovaných odpadních vod. Na Ústřední čistírně odpadních vod bylo v rámci akce „Rekonstrukce výtlačku směsného kalu“ v roce 2008 zkolaudováno kalové potrubí, osazena nová dmýchadla pro aktivaci nádrže, provedena stavební úprava na objektu regenerace přebytečného kalu a vyměněn průmyslový rozvod bioplynu. Zakryta byla i šneková čerpadla čerpacích stanic. Do trvalého provozu byla v roce 2008 uvedena ČOV Březiněves. Pro ČOV Královice bylo požádáno o kolaudaci, která však nebyla ještě dokončena z důvodu nedostatku. U ČOV Kolovraty bylo naměřeno překročení hlukových limitů a ČOV nebyla zatím zkolaudována. Do zkušebního provozu byla po stavební úpravě uvedena ČOV Nebušice, na ČOV Čertousy se započalo s výstavbou III. etapy – řešení dešťových vod. Na podzim byla započata intenzifikace ČOV Uhřetěves.

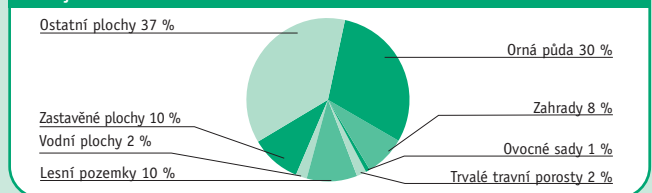

Lesy, krajina, zemědělství

VYUŽITÍ ÚZEMÍ

Výměra HL. m. Prahy v roce 2008 činila 49 603 ha. Meziročně se snížila rozloha orné půdy o 174 ha, vzrostla výměra lesních pozemků o 51 ha a zastavěných ploch a nádvorí také o 51 ha, výměra ostatních ploch se zvýšila o 71 ha. Ostatní kategorie se významně nezměnily. Pokračoval trend nárůstu lesních pozemků a zastavěných ploch na úkor orné půdy.

Struktura využití území v HL. m. Praha [%], 2008 Zdroj: ČÚZK

LESY

Výměra lesů v HL. m. Prahy v roce 2008 činila dle ČÚZK 5 021 ha, lesnatost dosáhla 10,1 % (průměr v ČR je 33,7 %), tj. nejnižší hodnoty v ČR.

Všechny lesy na území HL. m. Prahy jsou zařazeny do kategorie lesů zvláštního určení jako lesy příměstské a další lesy se zvýšenou rekreační funkcí. V rámci tvorby územního plánu v Praze jsou lesy jednou z nejméně respektovaných a chráněných kategorií zeleně. Pražské městské lesy se rozkládají zejména na obvodu hlavního města, z centra byly téměř vytlačeny. Jsou tvořeny několika menšími komplexy a mnoha drobnými lesíky roztroušenými mezi městskou zástavbou.

Na území HL. m. Prahy se nachází cca 4 850 ha lesů, z toho:

- cca 2 400 ha v majetku HL. m. Prahy (spravuje Odbor ochrany prostředí MHMP, údržba Lesy hl. m. Prahy)
- cca 1 700 ha v majetku státu (obhospodařují Lesy České republiky, s.p.)
- cca 750 ha v majetku fyzických a právnických osob

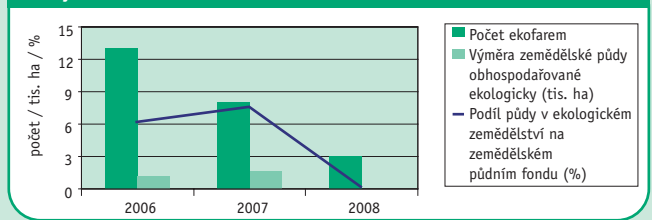
Charakter nově zalesňovaných ploch se v průběhu let změnil s tím, jak se měnily důvody zalesňování: od zamezení eroze, přes snahu o zvýšení krásy pražského okolí a zpříjemnění pobytu obyvatel v přírodě, až po cílevědomé zakládání lesoparků jako míst pro krátkodobou rekreaci obyvatel nově vznikajících sídlišť.

V současné době vzniká každým rokem v HL. m. Praha kolem 10 ha nového lesa. Vysazují se zejména dub zimní, buk lesní, lípa malolistá, habr obecný, z Jehličnatých dřevin pak modřín opadavý a borovice lesní. Ve stávajících lesích, které jsou ovšem v majetku HL. m. Prahy, se provádějí výchovné a obnovní zásahy (např. přeměna smrkových a borových monokultur ve špatném zdravotním stavu na porosty smíšené), obnovy a údržby cest, sběr odpadků, vyvážení košů a sekání luk. Lesy jsou doplňovány rekreačními prvky, zejména lavičkami a lavicemi, odpadkovými koši, altány, dětskými herními prvky, vitacími tabulemi aj.

Ekologické zemědělství

V HL. m. Prahy v roce 2008 tvořila výměra zemědělské půdy obdělávané ekologicky 0,05 %, resp. 10 ha celkové výměry zemědělské půdy v kraji (20 516 ha), což je nejméně ze všech krajů ČR. Výměra ekologicky obdělávané půdy v ČR dosáhla 8,04 % zemědělské půdy.

Vývoj ekologického zemědělství v HL. m. Praha [počet, tis. ha, %], 2006–2008 Zdroj: MZE

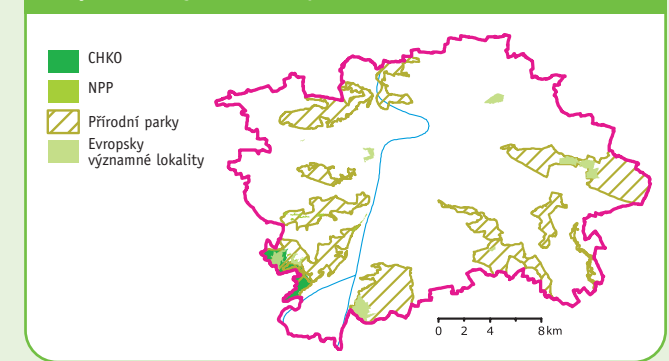

Ochrana přírody

ÚZEMNÍ OCHRANA PŘÍRODY

Na území HL. m. Prahy se z velkoplošných chráněných území nachází CHKO Český kras. V kraji bylo v roce 2008 evidováno 88 maloplošných chráněných území o celkové rozloze 2 165 ha – konkrétně 7 národních přírodních památek (NPP), 15 přírodních rezervací (PR), 66 přírodních památek (PP) a 11 přírodních parků. V roce 2008 nebylo vyhlášeno, ani zrušeno žádné zvláště chráněné území či přírodní park.

Mapa územní ochrany přírody, 2008 Zdroj: AOPK ČR, Magistrát hl. m. Prahy

PÉČE O ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ (ZCHÚ)

Odbor ochrany prostředí Magistrátu hl. m. Prahy pečuje na území města o všechna maloplošná ZCHÚ, přičemž náklady v roce 2008 dosáhly 8 143 000 Kč. Pod vedením odborného průvodce jsou organizovány exkurze do maloplošných ZCHÚ. V maloplošných ZCHÚ Prahy pokračuje obnova druhově původních porostů, úprava působy obhospodařování luk, odstraňování křovin ve stepních lokalitách, údržba rákosových porostů a další. Byly dokončeny pomologické průzkumy sadů s cílem určit a znovu vracet do přírody historické odrůdy ovocných dřevin a zachovat tak krajinný ráz vybraných lokalit. Již 9. rokem probíhá na vybraných plochách řízená pastva smíšeného stáda ovcí a koz.

PROJEKTY

Na základě schválených projektových dokumentací se v roce 2008 postupně obnovovaly následující zahrady a parky: Letenské sady, zahrada Kinských, komplex zahrady vrchu Petřina, Královská obora, park na vrchu Vítkově. Zásadou projektu „Praha stromům – stromy Praze“, v jehož rámci započala systematická obnova uličních stromořadí, se podařilo ve stromořadích zařazených do systému stromořadí I. kategorie významu vysadit více než 3 050 nových stromů. Jedná se o následující lokality: Benátská – Praha 2, Bří. Dohalských – Praha 9, Kostelní – Praha 7, Vinohradská – Praha 2 a 3.

REVITALIZACE VODNÍCH TOKŮ A NÁDRŽÍ

V roce 2008 se pokračovalo v realizaci dlouhodobého projektu „Obnova a revitalizace pražských nádrží“. Cíle tohoto projektu jsou ekologické, technické, ale i kulturně historické a společenské. V rámci projektu byly v roce 2008 opraveny např. Mlýnský a Kyjský rybník, rybník Kančků, opraveny a odbahněny byly nádrže Chvalka, Džbán, R3 a R4 Košík, Ořech a Nepomucký – N2 Stodůlky. Byla také ukončena revitalizace koryta Rokytky v suchém poldru Čihadla a její generální úklid ve Vysočanech. Odbahnění vodního díla Džbán, revitalizace a odbahnění Kyjského rybníka a revitalizace koryta Rokytky v suchém poldru Čihadla byly spolufinancovány Evropskou unií, Evropským fondem pro regionální rozvoj a Ministerstvem pro místní rozvoj. V roce 2008 byly zahájeny práce na dalších pražských nádržích a tocích. Jedná se o odbahnění rybníka Labuť a Martiňák, revitalizaci nádrže R1 Hájecký a Hodkovičky a Hamerského rybníka, v přípravě byla také obnova lapače splavenin v Řepovjích v Dalejském potoce a v Botiči se jednalo o nápravu povodňových škod u Kozinova náměstí.

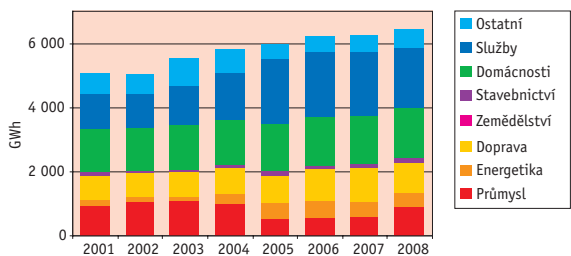

Energetika

SPOTŘEBA ELEKTRICKÉ ENERGIE

Celkové množství spotřeby elektřiny na území HL. m. Prahy se meziročně zvýšilo o 3 % na 6 443,5 GWh. V roce 2008 lze zaznamenat v sektoru dopravy po každoročním nárůstu spotřeby elektřiny poprvé snížení, a to o 8,3 %. Také oblast průmyslu zaznamenala meziročně výrazný skok, spotřeba se zde oproti roku 2007 zvýšila o 41 %.

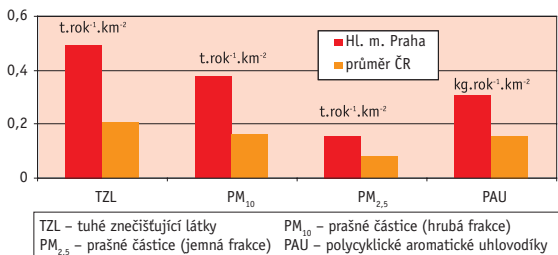
● Vývoj hrubé roční spotřeby elektřiny v jednotlivých sektorech národního hospodářství v HL. m. Praha [GWh], 2001–2008, Zdroj: ERU

MĚRNÉ EMISE Z VYTÁPĚNÍ DOMÁCNOSTÍ

V HL. m. Praha jsou měrné emise z vytápění domácností výrazně nadprůměrné. Tyto vysoké hodnoty jsou ovlivněny skutečností, že v Praze je nejvyšší počet domácností na jednotku plochy.

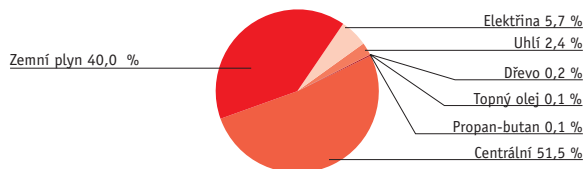
● Měrné emise z vytápění domácností v HL. m. Praha [$t.rok^{-1}.km^{-2}$, $kg.rok^{-1}.km^{-2}$], 2008, Zdroj: ČHMÚ

STRUKTURA VYTÁPĚNÍ DOMÁCNOSTÍ

V HL. m. Praha je 273 265 bytů vytápěno centrálním zásobováním teplem, toto množství představuje více než polovinu domácností v regionu. Druhým nejrozšířenějším způsobem vytápění je zemní plyn, který hřeje ve 40 % domácností. Naopak uhlí, které má méně příznivý vliv na kvalitu ovzduší, vytápí pouze 12 851 domácností, což je nejnižší počet ze všech krajů České republiky.

● Struktura vytápění domácností v HL. m. Praha [%], 2008, Zdroj: ČHMÚ

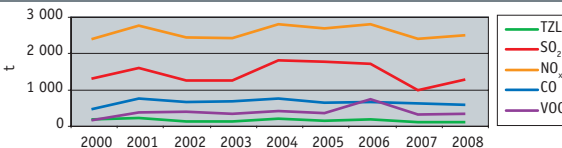

Průmysl, těžba

EMISE Z PRŮMYSLU

Emisní situace v HL. m. Praha je stabilizovaná. Emise sledovaných látek meziročně mírně kolísají, ale nevykazují ani rostoucí, ani klesající trend.

● Vývoj emisí z velkých zdrojů znečišťování (REZZO 1)* v HL. m. Praha [t], 2000–2008, Zdroj: ČHMÚ

* REZZO 1 – stacionární zařízení ke spalování paliv o tepelném výkonu vyšším než 5 MW a zařízení zvlášť závažných technologických procesů.

VÝPIS HLAVNÍCH ZDROJŮ Z IRZ (Integrovaného registru znečišťování životního prostředí)

Název organizace	Emise do ovzduší	Přenosy v odpadech
Českomoravský cement, a.s., nástupnická společnost, provozovna Radotín	Cu, CO ₂ , NO _x , Hg	
Pražská teplárenská a.s., Teplárna Malešice	F a anorg. slouč., CO ₂ , NO _x , Cl a anorg. slouč., SO _x	Cr, Cu, Ni, Pb, Hg, Zn

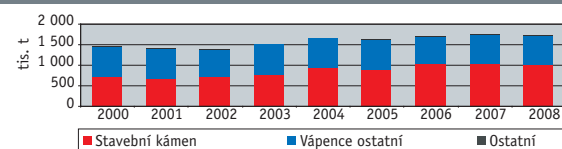
● Organizace se zavedeným systémem environmentálního managementu dle EMAS v HL. m. Praha, 2008, Zdroj: CENIA

Název organizace	Předmět činnosti
Chemoprojekt, a.s.	inženýrská činnost v oblasti chemicko-technologických procesů
Pěkný – Unimex, s.r.o.	potravinářství
SUBTERRA a.s.	stavebnictví
HOCHTIEF CZ a.s.	stavebnictví
Metrostav a.s.	stavebnictví
VCES a.s.	stavebnictví
STRABAG a.s., odštěpný závod Pozemní stavitelství	stavebnictví
RELIMEX spol. s r.o.	zpracovatelský prům. jinde neuvedeny
KONSTRUKTIVA KONSIT a.s.	stavebnictví
GEMA ART GROUP a.s.	restaurátorství, stavebnictví
CENIA, česká informační agentura životního prostředí	veřejná správa

TĚŽBA

Na území HL. m. Prahy nezaznamenala v roce 2008 těžba nerostných surovin významnějších změn. Těží se jen několik druhů nerostných surovin, z nichž největší význam mají stavební kámen a vápence pro výrobu cementu. Stavební kámen je těžen ve dvou lokalitách (Zbraslav, Řeporyje). Těžené vápence z ložiska Kosoř-Hvízdalka a Radotín-Špička se zpracovávají v cementárně Radotín. Těžba u obou těchto surovin si již třetí rok drží setrvalou úroveň. V kategorii „ostatní“ je zařazena těžba pórovinových jílu a kamene pro hrubou a ušlechtilou kamenickou výrobu.

● Vývoj těžby HL. m. Praha [tis. t], 2000–2008, Zdroj: ČGS-Geofond

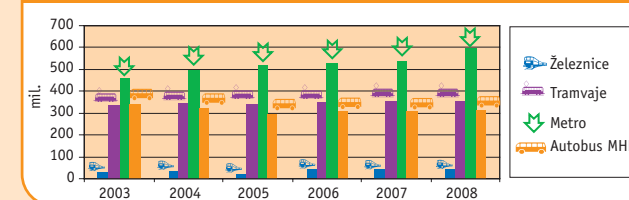

Doprava

CHARAKTERISTIKA DOPRAVY

HL. m. Praha je územím s největší intenzitou silniční dopravy v ČR, která zde způsobuje značnou zátěž životního prostředí, zejména kvality ovzduší. Rozhodující část znečištění produkuje individuální automobilová doprava (IAD), méně pak nákladní silniční doprava. Vývoj dopravních intenzit v Praze je ovlivněn neustále posilujícími dopravními vztahy mezi městem a jeho spádovou oblastí, hlavně v souvislosti s cestováním za prací. Intenzity silniční dopravy nadále stoupají na okraji města (na tzv. vnějším kordonu), kde na některých místech (např. Jižní spojka – Barrandovský most, dálnice D1 v Chodově) dosahují až 110 tis. vozidel za 24 hodin. Městská hromadná doprava (MHD) v Praze přepravila v roce 2008 celkem 1,27 mld. osob, což odpovídá 54,5 % počtu přepravených osob MHD v celé ČR. Do integrovaného systému hromadné dopravy výrazně vstupuje i doprava železniční, která přepravila v roce 2008 celkem 45,3 mil. osob, což je nejvíce z krajů v ČR. V nákladní dopravě náleží silniční dopravě 96,1 % objemu přepraveného zboží, zbytek pak železnici.

● Počet přepravených osob jednotlivými druhy veřejné dopravy v HL. m. Praha [mil.], 2003–2008, Zdroj: MD

● Množství přepraveného nákladu* v HL. m. Praha [tis. tun], 2000, 2003, 2006, 2007, 2008, Zdroj: MD

	2000	2003	2006	2007	2008
Železnice	1 861,3	1 572,3	1 792,7	1 775,5	1 679,6
Silnice	30 875,5	46 749,4	39 305,9	42 475,4	41 738,4
Vodní	294,9	268,3	144,4	206,3	-

* Jedná se o počet přepravených osob (resp. zboží) nezávisle na délce přepravy. Údaj byl vypočten jako součet přepravních objemů v rámci kraje a mezi kraji (přes hranice kraje).

AUTOMOBILIZACE A HUSTOTA DOPRAVNÍ SÍTĚ

HL. m. Praha se vyznačuje největší automobilizací (počtem registrovaných automobilů na 1 000 obyvatel) v rámci ČR – v roce 2008 činila 514 osobních automobilů na 1 000 obyvatel (průměr ČR byl 423 vozidel). Automobil vlastní tedy zhruba každý druhý obyvatel v HL. m. Praha.

● Hustota dopravní sítě v HL. m. Praha [km, km.km⁻²], 2008, Zdroj: MD

	Délka komunikací v kraji (km)	Hustota dopravní sítě (km.km ⁻²)
Železnice	246	0,4960
Dálnice a rychlostní komunikace	62	0,0645

EMISE Z DOPRAVY

Emisní zatížení z dopravy je v HL. m. Praha koncentrováno na malou plochu, měrné hodnoty emisí na km² jsou zhruba desetnásobné oproti průměru ČR. S ohledem na domínanci IAD jsou hlavními znečišťujícími látkami z dopravy oxidy dusíku a oxid uhličitý, kterých bylo na území HL. m. Prahy vyprodukováno 6,5 %, resp. 9,1 % celkového objemu emisí z dopravy v ČR v roce 2008.

● Vývoj měrných emisí CO₂, NO_x, VOC a PM z motorové dopravy v HL. m. Praha a v ČR [kg. obyv.⁻¹], 2005–2008, Zdroj: CDV

Rok/Emise	HL. m. Praha				ČR			
	CO ₂	NO _x	VOC	PM	CO ₂	NO _x	VOC	PM
2005	1 268	5,5	3,4	0,266	1 776	10,05	4,57	0,637
2006	1 268	4,8	2,9	0,262	1 804	9,46	4,11	0,622
2007	1 334	4,6	2,7	0,270	1 891	9,08	3,90	0,633
2008	1 334	4,4	2,2	0,269	1 833	8,41	3,32	0,597

● PM – prašné částice, VOC – těkavé organické látky